

Van het SPAN bestuur

In deze nieuwsbrief geven wij u informatie over de financiële situatie en andere belangrijke ontwikkelingen binnen het fonds.

Voor alle duidelijkheid: deze nieuwsbrief informeert u uitsluitend over de pensioenregeling(en) die onder het beheer van SPAN vallen, en niet over andere pensioenregelingen zoals de huidige AT&T pensioenregeling die bij ABN-AMRO is ondergebracht.

In deze nieuwsbrief de volgende onderwerpen:

1. De financiële situatie van het SPAN pensioenfonds
2. Indexatie per 1 januari 2018
3. Kortingen
4. Netto pensioenuitkering januari 2018
5. Wijziging pensioenadministrateur: Aon Hewitt wordt RiskCo
6. Resultaten deelnemers onderzoek
7. Overzicht van informatie die nieuw of gewijzigd is op de website sinds de vorige nieuwsbrief in oktober 2017.

Vragen aan het pensioenfondsbestuur kunt u altijd stellen via de mailbox span@att-pensioenfonds.nl of door een van de bestuursleden direct te benaderen.

Het SPAN bestuur,

Vincent den Hertog, Wouter Loots, Ton Valkenburgh en Bartelt Bongenaar

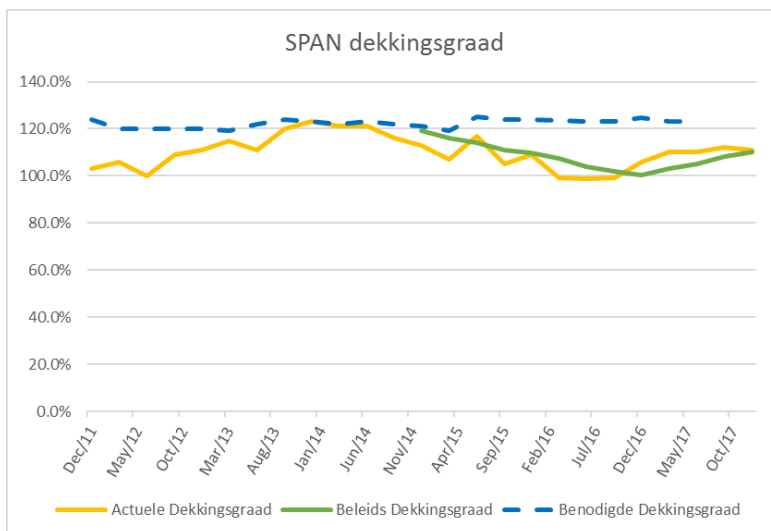
1. De financiële situatie van SPAN

De dekkingsgraad van SPAN is eind december 2017 111,4%. Het vermogen is € 160,5 M en de verplichtingen € 146,9 M. De vereiste dekkingsgraad, een berekende norm voor de dekkingsgraad waarbij het fonds volgens de overheid voldoende buffers voor de toekomst heeft, is 126% en SPAN heeft daarmee een dekkingstekort. De lage dekkingsgraad is primair het gevolg van de nog altijd zeer lage rente, waardoor de contante waarde van toekomstige verplichtingen relatief hoog is. Veranderingen van de rente die door de Nederlandse Bank wordt bepaald hebben een zeer grote invloed op de dekkingsgraad: een 1% verandering van deze rente geeft een positieve uitslag van 15% op de dekkingsgraad. Hoewel het SPAN in 2017

een rendement van 3,54% heeft behaald op haar beleggingen, verwachten we dat de dekkingsgraad pas verder zal stijgen op het moment dat de rente gaat stijgen.

De beleidsdekkingsgraad, een voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over 12 maanden, is eind december 110,3%.

De “SPAN dekkingsgraad” grafiek geeft de ontwikkeling van de dekkingsgraad van het SPAN pensioenfonds weer, en wordt elk kwartaal bijgewerkt op de SPAN website.

2. Indexatie per 1 januari 2018 0,0%

Bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 110% maar lager dan 125% mag SPAN proportioneel indexatie geven. Dit zou voor 2018 op een percentage van 0,03% uitkomen. Vanwege de zeer kleine aanpassing, en de administratieve kosten van zo'n aanpassing, heeft het bestuur besloten per 1 januari 2018 niet te indexeren.

Dit betreft zowel de uitkeringen van pensioengerechtigden als de rechten van (ex)-deelnemers. De indexatie, op basis van de afgeleide consumentenindex van september 2017, zou 1,5% zijn geweest.

Zoals u kan zien in de tabel, is de achterstand in toegekende indexatie over de laatste 10 jaar nu 8.0%. Dit houdt dus in minder pensioen opbouw c.q. uitkeringen. Het is niet waarschijnlijk dat deze achterstand de komende jaren (helemaal) kan worden ingelopen. Voor SPAN aan de achterstand kan werken, zal er eerst naar het lopende jaar moeten worden gekeken. Als er daarna nog een beleidsdekkingsgraad van ten minste 125% is,

Jaar	Indexatie Ambitie	Toegekende Indexatie	Achterstand Cumulatief
2009	2.8%		2.8%
2010	0.1%	2.9%	0.0%
2011	1.4%		1.4%
2012	2.5%		3.9%
2013	2.1%		6.1%
2014	1.1%	1.1%	6.1%
2015	0.6%	0.6%	6.1%
2016	0.4%		6.5%
2017	0.0%		6.5%
2018	1.5%		8.0%

gaan we naar de historische achterstand kijken. Hierbij beperken we ons tot de laatste 10 jaar, dus bijvoorbeeld de 1,4% achterstand uit 2011, kan op zijn laatst in 2021 worden ingelopen.

3. Kortingen

Aan het einde van ieder jaar beoordeelt ieder pensioenfonds of er een noodzaak is de pensioenrechten te korten. Hierbij willen wij jullie informeren dat er bij het SPAN dit jaar geen kortingen plaatsvinden. Het bestuur verwacht tevens dat de kans op korten in de nabije toekomst bij het fonds beperkt zal zijn. Dit omdat SPAN een uitvoeringovereenkomst met AT&T heeft waarin is opgenomen dat wanneer de dekkingsgraad per einde van het jaar onder de 100% eindigt, er een bijstortingsverplichting is van AT&T.

4. Netto pensioenuitkering Januari 2018

Uw netto pensioen is in januari 2018 mogelijk lager dan in 2017. Dat komt door een verhoging van de loonheffing in de eerste en tweede schijf met 0,05% en een verhoging van de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW van 5,4% naar 5,65%. Ook is het maximale inkomen waarover u ZVW-bijdrage moet betalen gestegen naar € 54.614. Het bruto pensioen is ongewijzigd.

5. Wijziging pensioenadministrateur: Aon Hewitt wordt RiskCo

RiskCo Administrations B.V. heeft de pensioenadministratie van Stichting Pensioenfonds AT&T Nederland overgenomen van Aon Hewitt. Voor u als deelnemer aan de pensioenregeling verandert er weinig.

Het telefoonnummer blijft hetzelfde en u krijgt nog steeds dezelfde medewerkers aan de lijn als u het pensioenfonds belt, aangezien deze ook zijn meegegaan van Aon Hewitt naar RiskCo.

Het postadres en het e-mailadres veranderen per 1 maart 2018:

- E-mail: Pensioenfonds.ATT@RiskCoAdministrations.com

Correspondentieadres:
Stichting Pensioenfonds AT&T Nederland
T.a.v. RiskCo Administrations B.V.
Postbus 7007
5605 JA EINDHOVEN

Nog vragen?

Heeft u nog vragen neem dan gerust contact met ons op via:

- Telefoon: 020 – 430 53 14
óf
- E-mail: Pensioenfonds.ATT@RiskCoAdministrations.com

6. Resultaten deelnemers onderzoek

In oktober heeft Motivaction een onderzoek uitgevoerd met als doel het inzicht verschaffen in de wensen en behoeften van de deelnemers van SPAN met betrekking tot hun pensioen en maatschappelijk verantwoord beleggen. In totaal heeft 26% van alle deelnemers gereageerd, een percentage waar we als bestuur erg tevreden mee zijn!

In deze nieuwsbrief delen we de samenvatting van de resultaten van dit onderzoek met u. De onderstaande sectie is overgenomen uit het eindrapport.

Het onderzoek

De onderzoeksvragen waar Motivaction mee is gaan werken zijn:

- Wat is het beeld dat deelnemers hebben van SPAN en wat ligt aan dat beeld ten grondslag?
- Wat is de houding van deelnemers t.a.v. beleggen met pensioengelden?
- In hoeverre is men bereid risico te nemen met pensioengelden
- Wat is de houding van deelnemers t.a.v. maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB)?
- Wat zijn de verwachtingen van het effect van maatschappelijk verantwoord beleggen op het risico en het rendement?
- Aan welke onderwerpen moet SPAN vooral aandacht besteden met het MVB-beleid?
- Welke bronnen worden geraadpleegd om inzicht te krijgen in het pensioen?
- Waarover en via welk kanaal wil men het liefst geïnformeerd worden door SPAN?

Beeld van SPAN is positief

De meerderheid van zowel de gewezen deelnemers als de gepensioneerden heeft een (zeer) positief beeld van SPAN. Geen enkele deelnemer heeft aangegeven een negatief beeld te hebben. Men is o.a. positief vanwege de inzet van het bestuur, de goede resultaten en de communicatie.

Deelnemers vinden het belangrijk dat SPAN zich bij hen betrokken voelt en ongeveer de helft ervaart die betrokkenheid ook. Er is echter ook een aanzienlijk deel dat dat gevoel van betrokkenheid minder ervaart.

Meerderheid maakt zich niet of nauwelijks zorgen over hun pensioen

De achterban van SPAN typeert zich als vrij zorgeloos waar het hun pensioen betreft. Dit geldt nog meer voor de gepensioneerden dan voor de gewezen deelnemers. De meeste deelnemers hechten aan een zeker en stabiel SPAN-pensioen. Voor gewezen deelnemers betekent deze zekerheid vooral dat zij willen weten dat SPAN het pensioengeld zorgvuldig belegt. Voor gepensioneerden betekent zekerheid dat zij kunnen blijven leven zoals ze dat nu doen.

Deelnemers zijn bereid risico te nemen voor meer rendement

Als het gaat om het nemen van beleggingsrisico met het pensioen dat bij SPAN is ingelegd, neemt de meerderheid liever wat meer risico en dus meer kans op een hoger pensioen. We zien daarin geen verschil tussen de gemiddelde risicohouding van de gepensioneerden en die van de gewezen deelnemers. Als gewezen deelnemers mochten kiezen tussen een regeling met meer risico en een grotere kans op een hoger pensioen versus een regeling met een vast eindbedrag, kiest twee derde voor de eerste optie. Dus terwijl de meeste deelnemers zekerheid en stabiliteit van het SPAN-pensioen belangrijk vinden, verkiest men meer onzekerheid met een naar verwachting hogere pensioenuitkering.

Meerderheid heeft geen idee waarin en hoe risicovol SPAN belegt

De helft van de deelnemers ziet beleggen niet als gokken tegenover een kwart die het wel zo ziet en daarom liever heeft dat SPAN niet belegt met pensioengelden. De meeste deelnemers hebben vertrouwen in het financieel beleid van SPAN en vinden dat SPAN openheid van zaken geeft. De kennis over de manier waarop SPAN belegt is echter zeer gering. Ook is er weinig inzicht in de risico's die gepaard gaan met de beleggingen van SPAN.

Veel onduidelijkheid over het MVB-beleid van SPAN

De overgrote meerderheid van de deelnemers geeft aan geen goed beeld te hebben van wat SPAN doet op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Men kan ook niet goed inschatten of SPAN maatschappelijk betrokken is. De beperkte kennis van deelnemers omtrent het MVB-beleid van SPAN maakt het lastig SPAN hierop te beoordelen.

MVB-beleid mag niet ten koste gaan van het rendement

De wens voor een optimaal rendement en dus voor een hoog pensioen prevaleert boven een vergaand MVB-beleid. Maatschappelijk verantwoord beleggen mag niet ten koste gaan van het rendement. Dat wil niet zeggen dat de deelnemers helemaal geen belang hechten aan de effecten van beleggingen op de maatschappij en het milieu; er is draagvlak om te investeren in bedrijven die beter presenteren op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. De voorkeur onder de achterban gaat er naar uit dat SPAN zich met het MVB-beleid focust op het klimaat, betaalbare en schone energie stimuleert en bijdraagt aan gezondheid en welzijn.

Kennis over effect van maatschappelijk verantwoord beleggen op rendement en risico is gering

Gebrek aan kennis lijkt een van de redenen om terughoudend te zijn met maatschappelijk verantwoord beleggen. Voor een substantieel deel van de SPAN deelnemers (een derde) is het namelijk niet duidelijk wat maatschappelijk verantwoord beleggen doet met het rendement. Er zijn evenveel deelnemers die een negatief als een positief effect op het rendement verwachten. Hetzelfde geldt voor de verwachtingen ten aanzien van de risico's die maatschappelijk verantwoord beleggen met zich meebrengt.

Nagenoeg alle deelnemers lezen alle pensioeninformatie van SPAN

SPANnieuws nr. 40, februari 2018

Dit geldt voor 94%. Het liefst ontvangt men informatie over de financiële positie van het fonds (o.a. de dekkingsgraad), het rendement en beleggingsbeleid. De achterban vindt het van belang dat SPAN hen tijdig informeert over belangrijke ontwikkelingen en hen voorziet van relevante informatie. Wanneer men zelf informatie zoekt over het pensioen raadpleegt men vooral het UPO. Gewezen deelnemers maken daarnaast ook veel gebruik van www.mijnpensioenoverzicht.nl, gepensioneerden raadplegen vaker de website van SPAN.

Mocht u het gehele onderzoek willen lezen, dan kunt u een exemplaar via de mail (span@att-pensioenfonds.nl) opvragen.

Vervolgstappen

Wij zijn erg blij met het algemene beeld dat u van het pensioenfonds heeft, en het vertrouwen dat u in ons als bestuur heeft. Maar u geeft ook een aantal punten aan waarmee wij aan de slag kunnen gaan om verder uit te werken.

Hoewel een overgroot deel aangeeft vertrouwen in het beleggingsbeleid te hebben, blijkt uit de resultaten is dat er nog werk is om hier duidelijker over te communiceren. Zowel over het gehele beleggingsbeleid en in het bijzonder het beleid met betrekking tot MVB binnen het SPAN is nog de nodige onduidelijkheid. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een nieuwe beleggingsstrategie waarin nieuwe richting aan dit beleid wordt gegeven. In de volgende nieuwsbrief zullen we hier ook meer aandacht aan geven. De resultaten geven ons geen reden het huidige MVB beleid aan te passen, maar we blijven dit wel goed volgen waarbij we kijken of er binnen onze rendement en risicodoelstellingen mogelijkheden opkomen. Met betrekking tot de risico houding, geven de resultaten geen aanleiding ons beleid aan te passen, en past het beleid bij het gemiddelde van de reacties. Wel is het nodig ook hier in de volgende nieuwsbrief meer met u over te communiceren.

Ten slotte zijn we aan het kijken hoe we de website kunnen gebruiken om ook over actuele pensioenzaken te communiceren.

7. Nieuw/Herzien op de website

De volgende documenten zijn nieuw gepubliceerd of herzien de afgelopen maanden en beschikbaar via de website www.att-pensioenfonds.nl:

- [Pensioenreglement – versie 11](#)
- [Pensionering inclusief tabellen](#)
- [DC beleggen](#)
- [SPAN Verantwoordingsorgaan](#)
- [Financiële informatie – Kengetallen en grafieken](#)

**Stichting Pensioenfonds AT&T
Nederland**

SPANnieuws nr. 40, februari 2018

Heeft u een nieuwsbrief gemist, dan kunt u die nog vinden op de SPAN website onder publicaties. Ontvangt u deze nieuwsbrief nog niet per e-mail stuur dan een verzoek aan span@att-pensioenfonds.nl.

Tot slot

We hopen u hiermee weer op de hoogte te hebben gebracht van de ontwikkelingen van uw (toekomstige) pensioen en het SPAN Pensioenfonds. De volgende nieuwsbrief zal verstuurd worden in september 2018.

Wouter, Vincent, Ton en Bartelt